

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA BOL
JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL**

Klasa: 400-01/21-01/103
Ur.broj: 2104/21-02/01

**UPUTE ZA IZRADU PRORAČUNA OPĆINE BOL ZA RAZDOBLJE OD 2022.
GODINE DO 2024. GODINE**

Rujan 2021. godine

SADRŽAJ

I. UPUTE ZA IZRADU PRORAČUNA JLPRS

1. Uvod
2. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila
3. Metodologija izrade proračuna
4. Metodologija izrade financijskog plana

II. UPUTE ZA IZRADU PRORAČUNA OPĆINE BOL

1. Metodologija izrade proračuna JLPRS
 - 1.1. *Namjenski i vlastiti prihodi proračunskih korisnika*
 - 1.2. *Preraspodjele u 2022. godini*
 - 1.3. *Plan razvojnih programa*
 - 1.4. *Primjena programske i organizacijske klasifikacije u izradi proračuna JLPRS*
 - 1.5. *Izrada i donošenje proračuna i projekcija*
 - 1.6. *Primjene načela transparentnosti*
2. Metodologija izrade prijedloga financijskog plana proračunskog korisnika JLPRS
3. Vremenska dinamika izrade financijskih planova i proračuna za razdoblje od 2022. godine do 2024. godine
4. Dostava dokumenata i unos podataka
 - 4.1. *Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju temeljem Zakona o proračunu*
 - 4.2. *Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija radi nadzora zakonitosti*
 - 4.3. *Dostava ugovora, te izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima*
 - 4.4. *Unos podataka iz proračuna jedinica u web aplikaciju za statističke potrebe*

I. UPUTE ZA IZRADU PRORAČUNA JLPRS

1. UVOD

Vlada Republike Hrvatske usvojila je na svojoj 71. sjednici održanoj dana 29. srpnja 2021. godine smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnje razdoblje. Nakon usvajanja smjernica, Ministarstvo financija izradilo je upute za izradu proračuna JLPRS za razdoblje od 2022. godine do 2024. godine.

Prijedlog uputa za izradu proračuna JLPRS Ministarstvo financija je objavilo na svojoj web stranici i dostavilo svim županijama, gradovima i općinama kako bi na temelju istih izradile upute za izradu proračuna svoje jedinice i dostavile svojim proračunskim i drugim korisnicima.

Upute su objavljene na stranicama Ministarstva financija i mogu se preuzeti na niže navedenom linku:

<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/lokalna-samouprava/upute-za-izradu-proracuna-jlp-r-s/205>

2. UREDBA O SASTAVLJANJU I PREDAJI IZJAVE O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI I IZVJEŠTAJA O PRIMJENI FISKALNIH PRAVILA

Od 1. siječnja 2019. godine na snazi je novi Zakon o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine, br. 111/18). Ovim je Zakonom propisana obveza davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti, kao godišnje izjave za čelnika proračunskog i izvanproračunskog korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i čelnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te čelnika trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i čelnika drugih pravnih osoba kojima je osnivač Republika Hrvatska i/ili jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Kod izrade financijskih planova i proračuna lokalne i područne (regionalne) samouprave pitanjima iz područja planiranja iz prijedloga Upitnika o fiskalnoj odgovornosti nužno je uravnotežiti financijske planove, odnosno proračun uključivanjem procjena rezultata poslovanja tekuće godine koji se prenose u sljedeću proračunsku godinu.

Kod sukcesivnog planiranja trošenja viškova odnosno manjkova, uz proračun odnosno financijski plan obvezno je donošenje akta koji sadrži analizu nastanka viška odnosno analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja institucije, prijedlog mogućnosti za smanjenje ili ukidanje određenih naknada koje uplaćuju proračunski korisnici odnosno prijedlog mjera za otklanjanje utvrđenih uzroka nastanka manjka poslovanja, utvrđivanje mjera za stabilno i održivo poslovanje, način i svrhu za koju će se upotrijebiti navedeni višak u zadanom trogodišnjem razdoblju, odnosno akcijski plan provedbe navedenih mjera s očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom. Akt o sukcesivnom trošenju viškova odnosno pokriću manjkova donosi predstavničko tijelo odnosno upravno vijeće ili drugo upravljačko tijelo.

3. METODOLOGIJA IZRADE PRORAČUNA

Proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci za proračunsku godinu, a sadrži i projekciju prihoda i primitaka te rashoda i izdataka za slijedeće dvije godine. Metodologija izrade proračuna propisana je Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima.

Proračun JLPRS sastoji se od općeg i posebnog dijela, obrazloženja proračuna, te plana razvojnih programa. Posebni dio sastoji se od plana rashoda i izdataka proračuna i proračunskih korisnika iskazanih po vrstama, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata. Financijski plan proračunskih korisnika čine prihodi i primici, te rashodi i izdaci raspoređeni u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata i obuhvaćaju sve izvore financiranja. Iz navedenog proizlazi obveza uključivanja svih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka proračunskih korisnika u proračun JLPRS sukladno ekonomskoj, programskoj, funkcijskoj, organizacijskoj, lokacijskoj klasifikaciji, te izvorima financiranja.

Novim Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i računskom planu koji je na snazi od 2015. godine uvrštena je nova skupina računa 367 - prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti. Podskupina računa 367 ne koristi se u procesu planiranja JLPRS.

U slučajevima izmjena proračuna, odnosno promjene sredstava planiranih za razvojne programe, potrebno je izmijeniti i planove razvojnih programa. Plan razvojnih programa mora sadržavati ciljeve i prioritete razvoja JLPRS koji su povezani s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna. JLPRS utvrđuju ciljeve razvoja i mjere pomoću kojih će se ti ciljevi ostvariti. Ciljevi razvoja predstavljaju jasan smjer kretanja i djelovanja jedinice u dužem vremenskom razdoblju. Mjere obuhvaćaju niz specifičnih aktivnosti čija je provedba usmjerena postizanju određenog cilja razvoja, a njihov redoslijed ukazuje na prioritete razvoja jedinice i prioritete pri alokaciji resursa u slijedećem trogodišnjem razdoblju. Ciljevi i mjere koji se utvrđuju planom razvojnih programa trebaju biti kontinuirani, sveobuhvatni i takvi da doprinose razvoju jedinice. Najčešće jednom utvrđeni ciljevi razvoja i mjere ostaju nepromijenjeni duži niz godina, iako su moguće korekcije s obzirom na razvojnu politiku jedinice. Pokazatelji rezultata utvrđuju se na razini aktivnosti i projekta i moraju direktno mjeriti uspješnost provedbe te aktivnosti i projekta. Kako bi se pratila uspješnost provedbe aktivnosti i projekta, za svaki od pokazatelja rezultata utvrđuje se polazna i ciljana vrijednost. Polazna vrijednost odnosi se na godinu u kojoj se izrađuje proračun i plan razvojnih programa, dok se ciljne vrijednosti utvrđuju za naredno trogodišnje razdoblje.

Posljednjim izmjenama i dopunama Zakona o proračunu određuje se srednjoročni proračunski okvir na više načina i kroz uvođenje tzv. dvojnih limita. Nakon primitka uputa Ministarstva financija, Odsjek za proračun i financije izrađuje svoje upute za izradu proračuna i dostavlja ih proračunskim korisnicima JLPRS. Navedene upute uključuju i prijedlog visine financijskog plana po proračunskim korisnicima koji sadrži visinu financijskog plana za prethodnu i tekuću proračunsku godinu, te prijedlog visine financijskog plana za tri naredne fiskalne godine i takozvane dvojne limite. To su dodijeljeni iznosi sredstava unutar kojih korisnici izrađuju prijedloge financijskih planova. JLPRS će umjesto jednog limita, utvrditi proračunskim korisnicima dva limita.

Jedan se limit utvrđuje ovisno o sredstvima potrebnim za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, a drugi limit se utvrđuje ovisno o sredstvima potrebnim za provedbu novih ili promjenu postojećih programa odnosno aktivnosti. Na ovaj način će dodatno ojačati sustav odgovornosti proračunskih korisnika za dodijeljena sredstva potrebna za provedbu postojećih programa i aktivnosti te će se postići transparentnost kod provođenja novih aktivnosti/projekata u visini osiguranih sredstava.

Predstavničko tijelo JLPRS donosi proračun za 2022. godinu na trećoj razini računskog plana, a projekcije za 2023. i 2024. godinu na drugoj razini računskog plana. JLPRS i proračunski korisnici mogu za svoje potrebe izraditi proračun i financijske planove na detaljnijoj razini ekonomske klasifikacije, ali se predstavničkom tijelu na usvajanje podnosi isključivo proračun na trećoj razini računskog plana. Ograničenje koje moraju poštivati i jedinice i proračunski korisnici jest treća razina ekonomske klasifikacije. U polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna izvještava se na četvrtoj razini ekonomske klasifikacije kako članovi predstavničkih tijela, kao i šira javnost ne bi bila uskraćena za potrebne informacije.

Zakonom o proračunu propisano je načelo transparentnosti koje je iznimno važno zbog uvida javnosti i svih zainteresiranih u način trošenja proračunskih sredstava. Proračun JLPRS i projekcije, planove razvojnih programa i odluku o izvršenju proračuna načelnik je dužan u roku od 15 dana od njihova stupanja na snagu dostaviti Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju i to na e-mail adresu.

4. METODOLOGIJA IZRADE FINANCIJSKOG PLANA

Proračunski korisnici JLPRS obvezni su izrađivati financijske planove u skladu s odredbama Zakona o proračunu. JLPRS dužna je izraditi i dostaviti korisnicima iz svoje nadležnosti upute o načinu i rokovima izrade i dostave financijskih planova.

Proračunski korisnik u financijskom planu treba iskazati sve svoje prihode i rashode. Prijedlog financijskog plana sadrži: procjenu prihoda i primitaka iskazane po vrstama za razdoblje 2022.-2024., plan rashoda i izdataka za razdoblje 2022.-2024. razvrstano po proračunskim klasifikacijama i obrazloženje financijskog plana. Financijski plan korisnika treba biti uravnotežen, te u isti valja uključiti i predviđeni manjak odnosno višak prihoda, jer je evidentno da izvori financiranja poslovanja korisnika nisu isključivo prihodi tekuće godine, već i viškovi iz prethodnih godina. Proračunski korisnici koji posluju s manjkom trebaju iznaći načine za njihovo pokriće.

Pri izradi financijskih planova potrebno je napraviti vezu s proračunskim klasifikacijama, pa su nadležne JLPRS obvezne proračunskim korisnicima utvrditi programe, te aktivnosti i projekte iz svoje nadležnosti. Proračunski korisnik planira prihode i primitke za 2022. godinu na trećoj razini računskog plana, a projekcije za 2023.-2024. na drugoj razini računskog plana koristeći pri tom izvore financiranja definirane Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama. Obrazloženje financijskog plana proračunskog korisnika iznimno je značajno kao sastavni i zakonski dio obveznog dijela financijskog plana. Prilikom izrade obrazloženja naglasak je potrebno staviti na ciljeve koji se namjeravaju postići i pokazatelje uspješnosti realizacije tih ciljeva.

II. UPUTE ZA IZRADU PRORAČUNA OPĆINE BOL

1. METODOLOGIJA IZRADJE PRORAČUNA JLPRS

Metodologija izrade proračuna propisana je Zakonom o proračunu (Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15) i podzakonskim aktima: Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine, br. 26/10 i 120/13 i 1/20) i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18 i 126/19 i 108/20) te se pridržavati Uputa koje je izradilo Ministarstvo financija RH, odsjek za financije i proračun.

Nakon primitka Uputa za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje je izradilo Ministarstvo financija RH, odsjek za financije i proračun izrađuje Upute za izradu proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i dostavlja ih proračunskim i izvanproračunskim korisnicima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Utvrđuje se visina financijskog plana za svakog proračunskog korisnika odnosno visine sredstava iz proračuna namijenjenih financiranju programa proračunskog korisnika.

U skladu s Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne su utvrditi programe te zajedničke aktivnosti i projekte za proračunske korisnike iz svoje nadležnosti. Zajedničke aktivnosti i projekte, koje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave definira, proračunski korisnik može dodatno razraditi za svoje potrebe uz prethodne konzultacije s Odsjekom za financije i proračun.

1.1. Namjenski i vlastiti prihodi proračunskih korisnika

Člankom 48. Zakona o proračunu propisana je obveza uplate namjenskih prihoda i primitaka koje ostvare proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u proračun jedinice. Namjenski prihodi i primici jesu pomoći, donacije, prihodi za posebne namjene, prihodi od prodaje ili zamjene imovine u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, naknade s naslova osiguranja i namjenski primici od zaduživanja i prodaje dionica i udjela. Člankom 52. Zakona o proračunu utvrđuje se obveza uplate vlastitih prihoda proračunskih korisnika u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu određene su razine financijskog izvještavanja i to:

- 21** - proračunski korisnik proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- 22** - proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- 23** - konsolidirani proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Razinu 21 označavaju pojedinačni financijski izvještaji proračunskih korisnika u kojima su sadržani i svi prihodi te rashodi navedenog korisnika. Financijski izvještaji razine 21

prikazuju prihode i rashode, bez obzira uplaćuju li se ili podmiruju sa jedinstvenog računa općine ili sa računa korisnika.

Razina 22 označava financijski izvještaj jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji obuhvaća prihode i rashode samo za općinu i one rashode koje općina financira iz svojih prihoda proračunskom korisniku. Ova razina financijskog izvještaja ne sadrži vlastite ili namjenske prihode proračunskih korisnika kao niti rashode korisnika koji se financiraju iz tih prihoda. Ovi prihodi i rashodi uključuju se u konsolidirano financijsko izvješće (razina 23). Novim Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i računskom planu koji se primjenjuje od 01. siječnja 2015. godine uveden je novi konto 367 na kojem se u financijskom izvještaju razine 22 evidentiraju rashodi proračunskih korisnika iz sredstava proračuna.

Razina 23 predstavlja konsolidirani financijski izvještaj jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji sadržava sve prihode i sve rashode jedinice, ali i prihode i rashode proračunskih korisnika u našoj nadležnosti.

U službenom glasniku Općine Bol (br. 12/2020) u članku 21. navodi se kako prihodi koje proračunski korisnici ostvaruju od obavljanja poslova na tržištu i u tržišnim uvjetima (vlastiti prihodi) planiraju se u financijskim planovima proračunskih korisnika i uplaćuju na njihov račun. Svake godine se izrađuje izvještaj o kontroli prihoda. Kontrolu trošenja izvrši vijeće Općine Bol prilikom prihvaćanja završnog računa i izvješća o radu proračunskog korisnika.

1.2. Preraspodjele u 2022. godini

Mogućnost preraspodjele proračunskih sredstava tijekom proračunske godine je poseban mehanizam koji daje fleksibilnost procesu izvršavanja proračuna, kako na državnoj, tako i na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini.

U Zakonu o proračunu propisana je mogućnost preraspodjela sredstava na proračunskim stavkama kod proračunskih korisnika državnog proračuna i proračuna jedinice lokalne samouprave ili između razdjela državnog proračuna i proračuna jedinice lokalne samouprave najviše do 5% rashoda i izdataka na proračunskoj stavci (donesenoj od strane predstavničkog tijela) koja se umanjuje, ako to odobri ministar odnosno načelnik. Ova mogućnost propisana je i odlukom o izvršavanju proračuna jedinice lokalne samouprave. Jedinica lokalne samouprave nema mogućnost da odredbama odluke o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za pojedinu godinu odlučuje o preraspodjelama iznad 5%.

1.3. Plan razvojnih programa

Zakonom o proračunu utvrđena je obveza izrade plana razvojnih programa za proračunske korisnike jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i za same jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Plan razvojnih programa je, uz opći i posebni dio, sastavni dio proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. U planu razvojnih programa jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazuju planirane rashode za investicije za trogodišnje razdoblje, te izdvajanja za kapitalne pomoći i donacije. ***Proračunski korisnici proračuna jedinice lokalne samouprave nisu u obvezi izrađivati plan razvojnih programa, ali su u obvezi***

suradivati s nadležnim upravnim odjelom koji za proračunske korisnike iz svoje nadležnosti priprema plan razvojnih programa. Planovi razvojnih programa predstavljaju isječak iz posebnog dijela proračuna. Zakon o proračunu propisuje sadržaj i izgled plana razvojnih programa.

Izmjenama i dopunama Zakona o proračunu promijenio se sadržaj plana razvojnih programa. Plan razvojnih programa mora sadržavati ciljeve i prioritete razvoja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su povezani s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna. Sam plan razvojnih programa sada predstavlja strateško-planski dokument stvarajući dobru pretpostavku za povezivanje svih strateških dokumenata jedinice sa proračunskim planiranjem. Planovi razvojnih programa važni su i u kontekstu priprema jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za korištenje sredstava iz fondova Europske unije iz razloga što programi i projekti koji se planiraju financirati iz navedenih fondova moraju imati vezu sa strateškim ciljevima i prioritetima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a koji opet moraju biti u suglasju s nacionalnim strateškim ciljevima i prioritetima. Planovi razvojnih programa poveznica su između strateških ciljeva zacrtanih strateškim dokumentima i proračuna za trogodišnje razdoblje.

Osnovni ciljevi u provođenju politike Općine Bol u narednom razdoblju biti će nastavljane poduzimanja svih raspoloživih mjera i aktivnosti za podizanje životnog standarda na svim područjima, koliko god to opće prilike budu dozvoljavale, a osobito vezano za:

- ✓ Unapređenje razvoja turizma
- ✓ Zadržavanje i porast stanovnika u općini Bol
- ✓ Razvoj fizičke infrastrukture suglasno potrebama gospodarstva i stanovništva
- ✓ Razvoj i unapređenje društvene infrastrukture
- ✓ Zaštita okoliša i unapređenje baštine

Budući da je odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave propisana obveza donošenja strateških akata, odnosno planova razvoja i provedbenih programa, a novi Zakon o proračunu (koji je u pripremi i čije se usvajanje očekuje do kraja 2021. godine) ne predviđa jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezu izrade i donošenja planova razvojnih programa, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu u obvezi uz proračun za razdoblje 2022. – 2024. donijeti plan razvojnih programa. Međutim, provedbeni program jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave vezan je za mandat čelnika jedinice i izrađuje se jednom za cijelo mandatno razdoblje, a s obzirom da su lokalni izbori provedeni u svibnju ove godine, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su dužne uz proračun za razdoblje 2022. – 2024. donijeti provedbeni program.

1.4. Primjena programske i organizacijske klasifikacije u izradi proračuna JLPRS

Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine broj 26/10 i 120/13 i 1/20) izmijenjena je programska klasifikacija za proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, i ukinuti su glavni programi, a programskom klasifikacijom definiraju se samo programi, projekti (tekući i kapitalni) i aktivnosti.

Uz ukidanje glavnih programa, odredbe Pravilnika o proračunskim klasifikacijama dopunjuju se u dijelu primjene organizacijske klasifikacije. Organizacijska klasifikacija uspostavlja se definiranjem razdjela, glava i proračunskih korisnika. Razdjel se sastoji od jedne ili više glava. Glava je organizacijska razina utvrđena za potrebe planiranja i izvršavanja proračuna, a sastoji se od jednog ili više proračunskih korisnika. Navedena definicija glave izazivala je dvojbe u primjeni, stoga su odredbe Pravilnika dopunjene na način da je iznimno od gore navedene definicije, kod jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave čije glave nemaju proračunske korisnike, glava istovjetna razdjelu, dok kod onih čije glave imaju proračunske korisnike, jedna od glava može biti istovjetna razdjelu.

1.5. Izrada i donošenje proračuna i projekcija

Srednjoročnim fiskalnim okvirom i programskim planiranjem daje se naglasak na rezultate koji se postižu provedbom programa, aktivnosti i projekata koji su planirani u proračunu, umjesto na vrstu i visinu troškova. Time se zahtijeva preuzimanje odgovornosti za rezultate provedbe programa (i aktivnosti i projekata) od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika. Proračun usvojen na vrlo detaljnoj razini nije pružao korisnicima dovoljno fleksibilnosti u upravljanju odobrenim sredstvima te nije pridonosio postizanju boljih rezultata provođenja programa, veće učinkovitosti i djelotvornosti u pružanju javnih usluga.

Člankom 39. Zakona o proračunu utvrđeno da predstavničko tijelo donosi proračun na manje detaljnoj razini ekonomske klasifikacije, odnosno razini podskupine (trećoj razini računskog plana). Projekcije za naredne dvije godine usvajaju se na drugoj razini ekonomske klasifikacije. Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2022. godinu na razini podskupine (treća razina računskog plana), a projekcije za 2023. i 2024. godinu a razini skupine (druga razina računskog plana).

Usvajanje proračuna općine, a time i financijski planova korisnika, na višoj razini ekonomske klasifikacije jedan su od ključnih mehanizama koji proračunskim korisnicima općine daje određenu fleksibilnost u izvršavanju proračuna i financijskog plana, jer su oni ti koji su odgovorni za provođenje svojih programa (aktivnosti i projekata), ali u skladu s usvojenim proračunom i financijskim planom.

Općina i proračunski korisnici mogu za svoje potrebe izraditi proračun i financijske planove na detaljnijoj razini ekonomske klasifikacije, ali se predstavničkom tijelu na usvajanje podnosi isključivo proračun na trećoj razini ekonomske klasifikacije. Zbog toga jedinice ne smiju sprječavati svoje proračunske korisnike u probijanju stavki detaljnije

razine (četvrte ili pete). Ograničenje koje moraju poštivati i jedinice i njihovi proračunski korisnici jest treća razina ekonomske klasifikacije. **Međutim, u polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna izvještava se na razini odjeljka (četvrtoj razini ekonomske klasifikacije) kako članovi predstavničkih tijela, kao i šira javnost ne bi bila uskraćena za potrebne informacije.**

1.6. Primjene načela transparentnosti

Člankom 12. Zakona o proračunu propisano je jedno od ključnih proračunskih načela - načelo transparentnosti koje kaže da se proračun i projekcije objavljuju u službenom glasniku jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Načelo transparentnosti iznimno je važno zbog uvida javnosti i svih zainteresiranih u način trošenja proračunskih sredstava, stoga se i u članku 39. Zakona o proračunu ponovo ističe kako se proračun na razini podskupine ekonomske klasifikacije za iduću proračunsku godinu i projekcije na razini skupine ekonomske klasifikacije za sljedeće dvije proračunske godine objavljuju u službenom glasniku jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Osim u službenom glasniku, proračun s projekcijama za trogodišnje razdoblje objavljuje se i na službenim web stranicama jedinice lokalne samouprave.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne su objaviti godišnji i polugodišnji izvještaj o izvršenju u službenom glasniku. Polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna potrebno je objaviti, u cijelosti, sa svim priložima, na mrežnim stranicama jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. U službenom glasniku se objavljuju opći i posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

2. METODOLOGIJA IZRADE PRIJEDLOGA FINANCIJSKOG PLANA PRORAČUNSKOG KORISNIKA JLPRS

Proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (upravni odjeli i korisnici za koje su oni nadležni) obvezni su izraditi financijske planove u skladu s odredbama Zakona o proračunu i pridržavati se Uputa.

Proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave svoje financijske planove dostavljaju jedinici čiji su korisnici, odnosno nadležnom upravnom tijelu. Popis proračunskih korisnika Općine Bol objavljen je u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika (Narodne novine 51/17).

Proračunski korisnici Općine Bol koji su evidentirani u Registru korisnika proračuna su:

1. Dječji vrtić "Mali princ" Bol
2. Općinska knjižnica "Hrvatska čitaonica" Bol
3. Centar za kulturu Općine Bol

Izrada Prijedloga i projekcija proračuna JLPRS propisana je Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima, Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i računskom planu,

Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama i Uputama Ministarstva financija za izradu proračuna JLP(S).

JUO Općine Bol izrađuje upute za izradu Prijedloga financijskog plana proračunskih korisnika za trogodišnje razdoblje i dostavlja ih proračunskim korisnicima do kraja rujna tekuće godine. Proračunski korisnici izrađuju Prijedloge financijskih planova sukladno dostavljenoj Uputi i dostavljaju ih JUO Općine Bol do rokova navedenih u uputama.

Prijedlozi financijskih planova proračunskih korisnika izrađuju se po programskoj klasifikaciji i sastavni su dio Plana razvojnih programa za cijeli razdjel.

Proračunski korisnici su dužni u financijske planove uključiti viškove, odnosno manjkove iskazane u PR-RAS-u, za razdoblje siječanj - rujan tekuće godine. Iskazane manjkove treba pokriti na teret viška prihoda iz prijašnjih godina, ili iz prihoda tekuće godine, ili smanjenjem rashoda. JUO Općine Bol analizirati će Prijedloge financijskih planova proračunskih korisnika sa limitima iz Uputa i o tome izvijestiti Načelnika.

Načelnik će razmotriti i preispitati prijedloge financijskih planova i usporediti ih sa raspoloživim приходima te preispitati opravdanost visine pojedinih rashoda. Prijedlog cjelovitog Proračuna JUO Općine Bol dostavlja Načelniku. Uravnoteženi Prijedlog proračuna Načelnik dostavlja Općinskom vijeću. Nakon usvajanja Prijedloga proračuna od strane Općinskog vijeća, JUO Općine Bol u najkraćem roku će izvijestiti proračunske korisnike o dodijeljenim sredstvima. Proračunski korisnici su obvezni do 31.12. tekuće godine usvojiti financijske planove.

3. VREMENSKA DINAMIKA IZRADE FINACIJSKIH PLANOVA I PRORAČUNA ZA RAZDOBLJE OD 2022. GODINE DO 2024. GODINE

Rok za dostavu financijskog plana proračunskog korisnika Jedinstvenom upravnom odjelu Općine Bol je 11.10. 2021. godine.

Konačna izrada Nacrta prijedloga Proračuna za 2022. godinu, projekcije za razdoblje od 2023.- 2024. te Nacrt prijedloga Odluke o izvršavanju proračuna za 2022. treba biti izrađena do 15.10.2021. godine, zajedno sa svim ostalim obveznim planovima i dostavljena načelnici na prihvaćanje.

Temeljem članka 37. stavka 4. Zakona o proračunu, općinski načelnik utvrđuje prijedlog proračuna i projekcija, te ih podnosi predstavničkom tijelu na donošenje do 15. studenog tekuće godine.

4. DOSTAVA DOKUMENATA I UNOS PODATAKA

4.1. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju temeljem Zakona o proračunu

Temeljem Zakona o proračunu Sukladno članku 40. Zakona o proračunu, načelnica je obvezna dostaviti Ministarstvu financija sljedeće akte:

- Proračun za proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije godine
- Odluku o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
- Izmjene i dopune Proračuna te izmjene i dopune navedene odluke o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
- Odluku o privremenom financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako predstavničko tijelo ne donese proračun prije početka proračunske godine

U Uputama iz prethodnih godina istaknuto je kako su jedinice u obvezi na adresu e-pošte Ministarstva financija **lokalni.proracuni@mfin.hr** poslati link na navedene dokumente objavljene u službenom glasilu, u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu.

Sukladno članku 112. Zakona o proračunu, ***godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavlja se Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 15 dana nakon što ga donese predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Iznimno, ako predstavničko tijelo ne donese izvještaj, isti se dostavlja Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu.*** Godišnje izvještaje o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije potrebno dostavljati u papirnatom obliku ni Ministarstvu financija niti Državnom uredu za reviziju.

Sukladno uputama iz prethodnih godina, a isto vrijedi i za razdoblje 2022. – 2024.:

- Ministarstvu financija je potrebno na e-mail adresu lokalni.proracuni@mfin.hr dostaviti isključivo link na internetsku stranicu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na kojoj je izvještaj objavljen.
- Državnom uredu za reviziju podatak o linku potrebno je dostaviti na e-mail Državnog ureda za reviziju i to: dur.split@revizija.hr

4.2. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija radi nadzora zakonitosti

Sukladno članku 79. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi predsjednik predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužan je na ocjenu zakonitosti dostaviti statut, poslovnik, proračun ili drugi opći akt nadležnom tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu opći akt zajedno sa izvatkom iz zapisnika koji se odnosi na postupak donošenja općeg akta propisan statutom i poslovnikom, u roku od 15 dana od dana donošenja općeg akta. Ministarstvo financija nadležno je za nadzor zakonitosti općih akata iz područja financija i to:

1. Proračuna za tekuću proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije proračunske godine (čl. 39. st. 1. Zakona o proračunu),

2. Odluke o izvršavanju Proračuna jedinica lokalne i područne regionalne samouprave, te izmjene i dopune navedene odluke (čl. 14. st. 1. Zakona o proračunu),
3. Izmjena i dopuna Proračuna (čl. 39. st. 2. Zakona o proračunu),
4. Odluke o privremenom financiranju jedinica lokalne i područne regionalne samouprave (čl. 42. st. 2. Zakona o proračunu) i
5. Odluke o porezima (čl. 42. i 43., a u svezi sa člankom 53. Zakona o lokalnim porezima, Narodne novine, br. 115/16 i 101/17).

Nadzor zakonitosti akata od rednog broja 1. do 4. provodi Sektor za financijski i proračunski nadzor, dok nadzor zakonitosti akta pod rednim brojem 5. provodi Porezna uprava.

Dakle, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u obvezi su opće akte iz nadležnosti Ministarstva financija (proračun, odluku o izvršavanju proračuna, izmjene i dopune proračuna, te odluku o privremenom financiranju) u roku od 15 dana od dana donošenja općeg akta dostaviti poštom u papirnatom obliku na adresu Ministarstvo financija, Sektor za financijski i proračunski nadzor, Katančićeva 5, Zagreb.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u obvezi su dostaviti radi nadzora zakonitosti općih akata Ministarstvu financija samo opće akte navedene pod rednim brojevima 1. do 5. te se skreće pozornost da ne dostavljaju i druge akte, izuzev navedenih.

4.3. Dostava ugovora, te izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima

Zakonom o proračunu i Pravilnikom o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, br. 55/09 i 139/10) propisana je obveza i rok dostave Ministarstvu financija ugovora o zaduženju, izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima na Obrascu IZJS - Izvješće o zaduženju/jamstvu/suglasnosti. Skenirani ugovori i Obrasci IZJS (potpis župana/gradonačelnika/načelnika i pečat) dostavljaju se na e-mail adresu Ministarstva financija: lokalni.proracuni@mfin.hr u propisanom roku.

4.4. Unos podataka iz proračuna jedinica u web aplikaciju za statističke potrebe

Za potrebe statističkog praćenja, u posebnu web aplikaciju Ministarstva financija "Financijski planovi JLP(R)S", raspoloživu na stranici:

<https://www3.apisit.hr/wab/servlet/proweb/webjprs/LogIN> jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i prethodnih godina, unose podatke iz sljedećih dokumenata:

- Proračuna za tekuću proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine,
- Privremenog financiranja za tekuću proračunsku godinu (u slučaju donošenja odluke o privremenom financiranju) i
- Svih izmjena i dopuna proračuna za tekuću proračunsku godinu.

Sve podatke u aplikaciju treba unositi kontinuirano, najkasnije 15 dana od dana stupanja na snagu svakog pojedinog dokumenta planiranja. Upute za pristup i korištenje aplikacije dostupne su na mrežnoj stranici Ministarstva financija na adresi:

[https://mfin.gov.hr/istaknute-
teme/lokalnasamouprava/elektronickadostavapodataka/204](https://mfin.gov.hr/istaknute teme/lokalnasamouprava/elektronickadostavapodataka/204)

Budući da unos podataka do daljnjega nije moguć, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave bit će pravovremeno obavještene o obvezi unosa navedenih podataka u novu aplikaciju, nakon što se ispune informatičko-tehnički preduvjeti za pokretanje nove aplikacije.

Primjena načela transparentnosti a da bi se osiguralo ostvarenje načela transparentnosti i slobodan pristup informacijama kao i njihovo povezivanje, preuzimanje i ponovno korištenje, preporuka je da se svi navedeni materijali vezani uz proračun i njegove izmjene objavljuju u formatu pogodnom za daljnju obradu (word i excel).

Voditeljica odsjeka za financije i proračun

Nives Mošić